הרואה פרק תשיעי ברכות

דמסרג. שיש לו אוכף על גביו [6]יפה: **נם נעשה לו.** נו"ן כנגד נ"ן וכגון שראה השם כתוב: **מגילה.** נוע"ן הרבה נסים רבים: **והני מילי בכספא.** אבלהו קאי שראה אותו מגילה או מגילה זו של הספר כמובא דמשמע חסו עליו ופדאוהו: **דלא פייס.** שנעשר משנתו קודם שנתחלק סימן הוא שסמוך אצל הקב"ה: **מובטח לו שהוא בן העולם הבא.** ונוטל חלקו ואלך מבורו בגן עדן דדמי לאמת אים: **אני.** רמוזים שנתחלקו: **יפה לתורה.** שנאמר אשקך מיין הרקח היינו תורה: **מעשים רמוזי.** הנמלך מן הרמוזים: **נכסיו מגליין.** כהדם זה שעליו משוגשים זה על זה כמין קליעה: **בכנייסו.** על כנס במקומם נמחוכר: **הוי ראש ישיבה.** שמכרח ומלוה לרבים: **אני ראיתיה וכו'.** ועל כן נעשיתי ראש ישיבה במתא מחסיא: **פרכיליא.** גיעה ל"ש בהמ"ד. מרכיליא נאה וגילה טוערקון של מרגנות: **אוניה בקשו.** נספק כבלים הללו שהאוכל פתוח בם: **נשפכרו.** נמגלה האוכל: **וינפש אל מחוו.** היינו כרך: **חפלא.** סימן הוא להיות תפלין נעשים: **המגלה.** סימן גדולה ותפארת היא לו כמו ויגלה ויחלף וגו' (בראשית מא): **בעריבה.** נספינה: **דמדליה.** שהולכת בגובה של יס: **בנפנה.** סימן הוא שסרמוהו וגנוהו נפרש ויולא מעליו: **והוא דלא קנה.** שלא המאים ידיו: **בבבל עומד** בלא חטא. לפי שמו"ל אין לה זכיות אלא עון יש בישיבתה וזה עומד ערום בלא אותם עונות: **בא"י.** שהרבה מצות תלויות בה וזה העומד ערום סימן שהוא ערום ממצותיה: **בנפפא לסרדיוט.** שומרין אותו שלא יבנה אלמא סימן שמירה הוא שמשומרים אותו מידי היזק: **אגם.** שיש בו קנים גדולים וקטנים וסמוכים זה לזה סימן לראש ישיבה שהגדולים והקטנים מתבטלים יחד קנון גדול ובאים לשמוע דרשה מפיו: **יער.** אילנות גדולים ואין סמוכים זה לזה אף זה סימן לראש לתלמידי הרב והוא ראש לבני כלה שמפרש לתלמידים שמועתם אחר שעמד הרב והם מחזרין על שמועתם ויש תלמידים שלא יבינו בדברי הרב ככל הצורך וזה מבינה להם: **פני מבבא.** נראה לו שהיה זוג ועגול תלוי בצואריו ומשמיע קול והוא סימן לראש ישיבה שמשמיע קול לרבים: **ובבחי בה נבוחי.** קשקשתי בה בקול: **טוטוחי מחולין לו.** לפי שהעונות קרוין אלומים שנאמר אם יאלמו כמולע (ישעיה ח) ואומר נלמס עוך (ירמיה כ) וסימן הוא שפולטין ממנו: **פרנסתו מזומנת.** כנאמר שעפר לחמו ומצוי לו בכל מקום: **הרגו.** לנאמר: **כל שכן שנכפלה לו.** שהרי נתגבר עליו: **ולא פיא.** אלא רב שאת דורש להגאמו אלא מלומו לעוכה: **יש שוקפו כו'.** לפיכך אין לעמוד על פתרונו: השכים

[6] כ"ק נה. ע"ש. [3] [נסנהדרין יח.], [1] לעיל ו. מגחות לה: [מגילה מז: קוטנ ח. חולין פט.], [2] ד) [מסחים מט:]. [4] [סנהדרין עט.], [1] [פירוכין יט. מגילה כ. מגילה ו. סנהדרין ט.], [1] [יומא פח.], [2] [ומי' כפירש"י בעמוד ב' ד"ה דמסרג].

מוסף רש"י

הרואה הספר. מיכה זו לבה הכלאיכו (ב"ק נה:). **אלו תפילין שבראש.** מות כן לכל כ' שם ה' נקרא עליך (חולין פט.) שכתוב בהן רוב השם שדין תלים (מנחות לה:). **אלא מאורשה.** לכל קהלות יעקב (מסחים מט:). **לבני כלה.** כאין לשמוש הדרשה בכל שנת (ב"ק קיג.).

רב ניסים גאון

הרואה את הנחש בחלומו פרנסה מזומנת לו. זה הזכר בגרי על העיקר שהזכירוהו בפי' יחה"ב (דף עט) חניא ר' יוסי אומר בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם כר' קלל את הנחש עלה לגב מזונותיו עמו ירד למטה מזונותיו עמו ולפי שפרנסתו מצויה לו בכל מקום לפיכך הרואהו בחלומו פרנסה מזומנת לו:

תורה אור השלם

1. וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְיָ נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּנָּה: דברים כח י
2. כִּי אִם לִבְיָנָה תִּקְרָא לְתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ: משלי ב ג
3. תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרֻשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב: דברים לג ד
4. אָמַר לְחָכְמָה אֲחוֹתִי אָתְּ וּמֹדַע לְבִינָה תִּקְרָא: משלי ז ד
5. הָשֵׁם גַּבּוֹלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: תהלים קמז יד
6. וַיָּצֵּן עַל פִּי וַיֹּאמַר הִנֵּה נָגַע זֶה עַל שִׂפְתֶיךָ וְסָר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר: ישעיהו ו ז
7. אִשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: תהלים קכח ג
8. אִסְרִי לַגֶּפֶן עִירָהּ וְלִשֹׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ בַּיָּיִן לָבַשׁ וּבְדַם עֲנָבִים סוּתוֹ: בראשית מט יא
9. בְּצֹר תְּאַנָּה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד: משלי כז יח
10. אֲנֻגַּתְךָ אֲבִיאֶךָ אֶל בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי אֶשְׁקְךָ מִיַּיִן הָרֹקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי: שיר השירים ח ב
11. כְּרוּתוֹ חֲשֻׁנֵי שִׁפְתֹתָיִךְ וּמִדְבָּרֵיךְ נָאוָה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ: שיר השירים ד ג
12. זֵית רַעֲנָן יָפֶה פְרִי תֹאַר קָרָא יְיָ שְׁמֵךְ לְקֹל הֲמֻלָּה גְדֹלָה הִצִּית אֵשׁ עֲלָיֵךְ וְרָעוּ דְלִיוֹתֶיהָ: ירמיהו יא טז
13. וְאַתָּה תֹּצִוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד: שמות כז כ
14. הֵם עֹנֶךְ בַּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ פָּקַד עֲוֹנֵךְ בַּת אֱדוֹם גָּלָה עַל חֲטֹאתָיִךְ: איכה ד כב
15. וְדִי חֵלֶב עִזִּים לְלַחְמֵךְ לְלֶחֶם בֵּיתֵךְ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתָיִךְ: משלי כז כז
16. וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ עָבֹת וְערְבֵי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים: ויקרא כג מ
17. חָכְמוֹת בַּחוּץ תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ: משלי א כ
18. וַיִּשְׁמְרוּ כִּי יִשְׁתֹּקוּ וַיָּרֻמוּ אֶל מוֹתוֹ חִפְצָם: תהלים קו ל
19. מַהֵר צְעָה לְהַפְרִחַ וְלֹא יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ: ישעיהו נא יד
20. וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב אֱנוֹשׁ יִסְעָד: תהלים קד טו
21. תְּנוּ שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן לְמָרֵי נָפֶשׁ: משלי לא ו
22. לְכוּ לְחֲמוּ בְלַחְמִי וּשְׁתוּ בְיַיִן מָסָכְתִּי: משלי ט ה

רבינו חננאל

הא דמסרג. פי' שיש עליו הכסא.

הא דמסרג הא דלא מסרג הרואה הונא בחלום נם נעשה לו חנניא חנניא יוחנן נסי נסים נעשו לו [6]הרואה הספר בחלום מן השמים חסו עליו ופדאוהו והני מילי בכתבא העונה יהא שמיה רבא מברך מובטח לו שהוא בן העולם הבא הקורא ק"ש [3]ראוי שתשרה עליו שכינה אלא שאין דורו זכאי לכך המניח תפילין בחלום יצפה לגדולה שנאמר [1]וראו כל עמי הארץ כי שם י"י נקרא עליך וגו' [2]ותניא רבי אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש המתפלל בחלום סימן יפה לו וה"מ דלא סיים הבא על אמו בחלום יצפה לבינה שנאמר [2]כי אם לבינה תקרא הבא על נערה מאורסה יצפה לתורה שנאמר [3]תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב [7]אל תקרי מורשה אלא [8]מאורשה הבא על אחותו בחלום יצפה לחכמה שנאמר [4]אמור לחכמה אחותי את הבא על אשת איש בחלום מובטח לו שהוא בן העולם הבא וה"מ דלא ידע לה ולא הרהר בה מאורתא א"ר חייא בר אבא הרואה חטים בחלום ראה שלום שנאמר [5]השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך הרואה שעורים בחלום סרו עונותיו שנאמר [6]וסר עונך וחטאתך תכופר אמר רבי זירא אנא לא סלקי מבבל לא"י עד דחזאי שערי בחלמא הרואה גפן טעונה בחלום אין אשתו מפלת נפלים שנאמר [7]אשתך כגפן פוריה שורקה יצפה למשיח שנאמר [8]אוסרי לגפן עירה ולשורקה בני אתונו הרואה תאנה בחלום תורתו משתמרת בקרבו שנאמר [9]נוצר תאנה יאכל פריה הרואה רמונים בחלום זוטרי פרי עסקיה כרמונא רברבי רבי עסקיה כרמונא פלגי אם ת"ח הוא יצפה לתורה שנאמר [10]אשקך מיין הרקח מעסים רמני ואם ע"ה הוא יצפה למצות שנאמר [11]כפלח הרמון רקתך מאי רקתך [1]אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון הרואה זיתים בחלום זוטרי פרי ורבי וקאי עסקיה כזיתים וה"מ פרי אבל אילני הויין ליה בנים מרובין שנאמר [7]בניך כשתילי זיתים וגו' איכא דאמרי הרואה זית בחלום שם טוב יוצא לו שנאמר [12]זית רענן יפה פרי תואר קרא י"י שמך הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר [13]ויקחו אליך שמן זית זך הרואה תמרים בחלום תמו עונותיו שנאמר [14]תם עונך בת ציון אמר רב יוסף הרואה עז בחלום שנה מתברכת לו עזים שנים מתברכות לו שנאמר [15]ודי חלב עזים ללחמך הרואה הדס בחלום נכסיו מצליחין לו ואם אין לו נכסים ירושה נופלת לו ממקום אחר אמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא והוא דחזא בבנייהו הרואה אתרוג בחלום הדור הוא לפני קונו שנאמר [16]פרי עץ הדר כפות תמרים הרואה לולב בחלום אין לו אלא לב אחד לאביו שבשמים הרואה אווז בחלום יצפה לחכמה שנאמר [17]חכמות בחוץ תרונה והבא עליה הוי ראש ישיבה אמר רב אשי אני ראיתיה ובאתי עליה וסלקית לגדולה הרואה תרנגול בחלום יצפה לבן זכר תרנגולים יצפה לבנים זכרים תרנגולת יצפה לתרביצה נאה וגילה הרואה ביצים בחלום תלויה בקשתו נשתברו נעשית בקשתו וכן אגוזים וכן קשואים וכן כל כלי זכוכית וכן כל הנשברים כאלו הנכנס לכרך נעשו לו חפציו שנאמר [18]וינחם אל מחוז חפצם המגלח ראשו בחלום סימן יפה לו ראשו וזקנו לו ולכל משפחתו היושב בעריבה קטנה שם טוב יוצא לו בעריבה גדולה לו ולכל משפחתו וה"מ דמדליה דלויי הנפנה בחלום סימן יפה לו שנאמר [19]מהר צועה להפתח וה"מ דלא קנח העולה לגג בחלום עולה לגדולה ירד יורד מגדולתו אביי ורבא דאמרי תרווייהו כיון שעלה עלה הקורע בגדיו בחלום קורעים לו גזר דינו העומד ערום בחלום בבבל עומד בלא חטא בארץ ישראל ערום בלא מצות הנתפש לסרדיוט שמירה נעשית לו נתנוהו בקולר הוסיפו לו שמירה על שמירתו וה"מ בקולר אבל חבלא בעלמא לא הנכנס לאגם בחלום נעשה ראש ישיבה ליער נעשה ראש לבני כלה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע חזו חלמא רב פפא דעייל לאגמא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דעייל ליער נעשה ראש לבני כלה איכא דאמרי תרווייהו לאגמא עיילי אלא רב פפא דתלי טבלא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דלא תלי טבלא נעשה ראש לבני כלה אמר רב אשי אנא עיילית לאגמא ותלאי טבלא ונבחי בה נבוחי תני תנא קמיה דר"נ בר יצחק המקיז דם בחלום עונותיו מחולין לו והתניא עונותיו סדורין לו [2]מאי סדורין לימחל תני תנא קמיה דרב ששת הרואה נחש בחלום פרנסתו מזומנת לו נשכו נכפלה לו הרגו אבדה פרנסתו אמר ליה רב ששת כל שכן שנכפלה פרנסתו ולא היא רב ששת הוא דחזא חויא בחלמיה וקטליה תני תנא קמיה דרבי יוחנן כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר [20]ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר [21]תנו שכר לאובד ויין למרי נפש אמר ליה רבי יוחנן לתנא תני תלמיד חכם לעולם טוב לו שנאמר [22]לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי אמר

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com